

REPUBLIKA

ROK II.

ŁÓDŹ, ŚRODA 4 CZERWCA 1924 r.

NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY

№ 151

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.

TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Dzieci szkół powszechnych w parku Poniatowskiego.

Tow. Akc. „Zawiercie” i „Lud. Geyer” zagrożone!

Obligo 2 i pół miliona dolarów.— Fabryka bez składu.— Bilans, który budzi poważny niepokój.—Weksle grzesnościowe „Widzewskiej Manufaktury” wędrują do rejenta!—Nie wolno ukrywać prawdy pod korcem.—Wielkie protesty w Tomaszowie.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:

W związku z wymówieniem pracy w towarzystwie akcyjnym „Zawiercie” obiegają w robotniczych kołach parlamentarnych niepokojące informacje o stanie finansowym tej firmy. Pogłoski, które od dłuższego czasu utrzymywały się znalazły pełne potwierdzenie.

„Zawiercie” posiada podobno w chwili obecnej niezapłacone zobowiązania na sumę 2 i pół miliona dolarów, z czego pewna suma przypada na bankierów zagranicznych.

Jeden z członków zarządu znajduje się obecnie w Amsterdamie i udało mu się sfinalizować toczące się od dłuższego czasu pertraktacje i uzyskać na razie prolongatę sumy 140,000 dolarów. Natomiast gorzej przedstawia się sprawa płatności wierzytelności krajowych, na których pokrycie firma nie posiada łatwych do zrealizowania aktywów w formie towarów. Składy w Zawierciu są puste; skład łódzki posiada towarów za sto tysięcy dolarów, przyczem firma niema prawa dysponowania większością tego zapasu, bowiem został on pozostawiony do dyspozycji jednemu z banków na zabezpieczenie podobno niezapłaconych akceptów. Tak więc przeszło 2,300,000 dolarów dłużnik nie posiada pokrycia w formie towarów ani surowców.

Poważne położenie finansowe „Zawiercia” wytrąciło broń z ręki partji robotniczych, które za pośrednictwem rzą-

du chciały wyrzucić presję na ponowne uruchomienie fabryki.

Jak dowiaduje się „Republika” w Łodzi firma „Zawiercie” regulowała swe zobowiązania pieniężne w formie dostawy odpowiednich ilości tkanin. Wiele wierzytelności nie jest zapłaconych.

Od dłuższego czasu utrzymują się w mieście pogłoski o trudnościach, z jakimi walczy tow. akc. Ludwik Geyer. Zdaje się jednak, iż nie przybiera rozmiarów, do jakich doszło tow. akc. „Zawiercie”. Powszechny niepokój budzi jednak projekt bilansu, który ma być uchwalony przez ogólne zebranie. Wartość składu wstawiono do bilansu w sumie 700 tysięcy dolarów, podczas gdy w roku zeszłym

skład większy oceniono na 300 tysięcy. Tak więc zachodzi podejrzenie, iż przez optymistyczny szacunek zarząd pragnie zasłonić straty ostatnio poniesione.

Bardzo niepokojąco przedstawia się pozycja dłużników, która figuruje w sumie 450,000 dolarów. Zdaje się, iż znaczna część tej sumy może być przy obecnych warunkach płatniczych zakwalifikowana, jako wątpliwa. Jeśli cała suma bilansowa wyraża się w cyfrze 1,600,000, a wątpliwe aktywa w wysokości około 400 tys. dolarów, to położenie firmy w obecnych warunkach kredytowych, musi być określone, jako poważne.

Po ucieczce pp. Konów „Widzewska Manufaktura” znajduje się w bardzo ciężkim położeniu finansowym. Nadchodzą

terminy płatności bardzo wielu grzesnościowych weksli, wystawionych przez klientów firmy na jej prośbę, których „Widzewska” nie jest obecnie w stanie wykupić. Na tem tle dojść może do bardzo poważnych kontrowersji.

Przytoczone przykłady świadczą o atmosferze, w jakiej znajduje się Łódź. Poważne i majątkowo zasobne firmy przemysłowe, których wypłacalność jest niewątpliwa, popadły w ciężkie trudności płatnicze. Sytuacja jest więc poważna i do sanacji należy przystąpić niezwłocznie. Zatajać spraw tych nie można, gdyż nie ulega wątpliwości, iż dotychczasowa taktyka, polegająca na przemilczaniu i niewykazywaniu bolączek, doprowadziła nas do obecnego stanu. Dzisiaj nie ulega wątpliwości, iż pozostaje jedyne wyjście z sytuacji: współdziałanie robotników i przemysłowców przy celowej pomocy rządu.

Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia.

Warszawa, 3 czerwca.

Sejmowa komisja ochrony pracy przyjęła w 2 i 3 czytaniu ustawę w sprawie powołania nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla załatwiania zatargów w rolnictwie. Ustawę przyjęto w brzmieniu zaproponowanym przez rząd. Referentem na plenum wybrano posła Ossowskiego.

Następnie komisja zajmowała się zmianami, zaproponowanymi przez senat do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Po dyskusji załatwiono pier-

wszystych 5 artykułów ustawy.

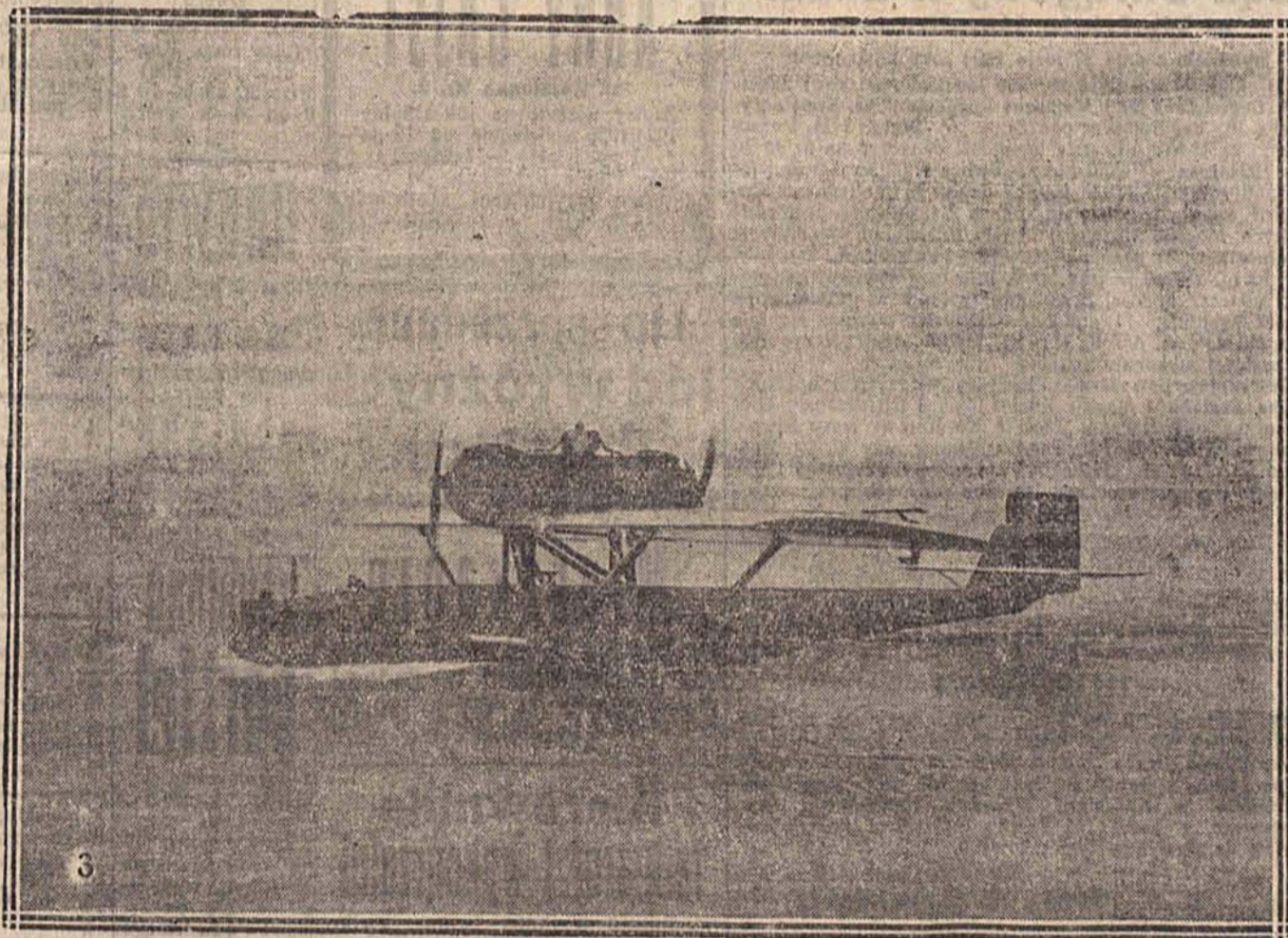
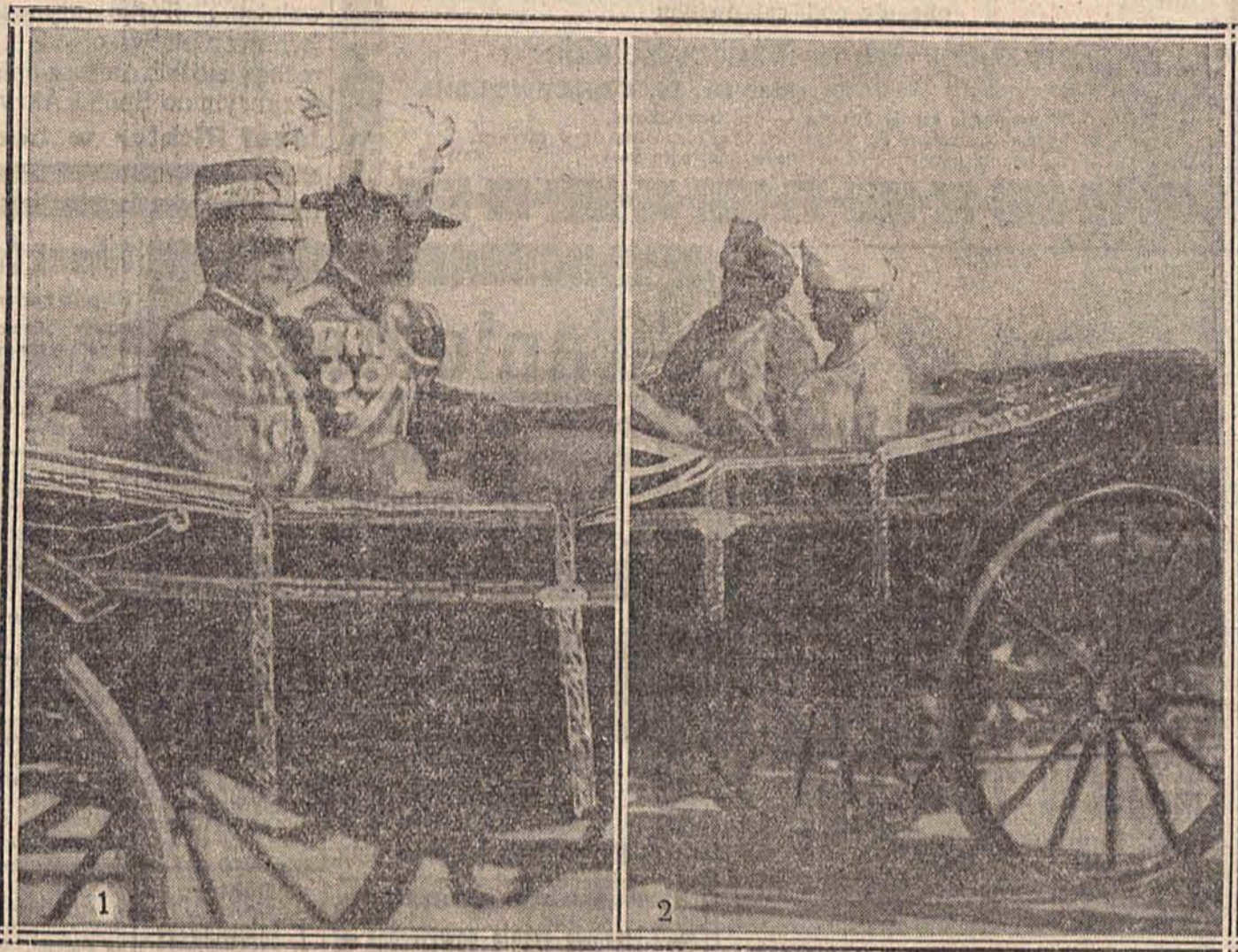
Z pośród ważniejszych zmian, wprowadzonych do ustawy w ten sposób, wymienić należy zmiany, wprowadzone przez senat, a przyjęte przez komisję do artykułu 1-go, w myśl których zostają wyłączeni z pod działania ustawy pracownicy biurowi, oraz robotnicy młodociani od 16 do 18 roku życia.

Komisja odrzuciła natomiast poprawkę senatu, w myśl której składki i zapomogi miały być obliczane od płacy robotników niekwalifikowanych,

Z Tomaszowa Mazowieckiego donoszą nam, iż w ubiegłą sobotę tamtejsi hurtownicy, B-cia Ziemiańscy i Frankfurt dopuścili w jednym dniu protestów na sto miliónów marek. Dotknięta jest tem tamtejsza największa fabryka wyrobów wełnianych. Charakterystycznym jest, iż członek zarządu tej fabryki zdyskontował tymże hurtownikom prywatnie weksli na 10,000 dolarów. Oczywiście, iż również ta suma nie została wykupiona.

1. Wizyta włoskiej pary królewskiej w Londynie. Król angielski z królem włoskim w powozie w chwili wjazdu do zamku Windson. 2. Ditto: obie królowe

3. Hydroplan włoski, który wchodzi w skład wyprawy Amudsen'a do bieguna południowego.

4. Pogrzeb Helffericha. W pierwszym rzędzie idzie żona tragicznie zmarłego b. min. niemieckiego.

Impresje Paryża.

Paryż, w maju.

Na Quai d'Orsay — wzdłuż brzegów Sekwany — naprzeciw budynków Quartier Latin, naprzeciw pałacu Burbonów — naprzeciw imponującego swą powagą i rozmiarami Ministerstwa Spraw Zagranicznych — rozstawili „bukinierzy” swoje kramy — niskie, szerokie stoły z książkami...

Po drugiej stronie Sekwany widnieją wspaniałe sylwetki Luwru, Tulerejów, o belisku egipskiego na placu Concorde — żywe kamienie wielkiej przeszłości, w materiale budowlanym zakuta historia ludzkości...

A tutaj, na wolnym powietrzu, w promieniach wesołego słońca rozrzucono Ci — niby bezładu, niby bez określonego planu — a jednak, bodaj całokształt wszytkiego co stworzyły myśl i natchnienie rasy łatyńskiej w ciągu wieków, w ciągu szeregu pokoleń...

I możesz sobie dowoli przerzucać i przeglądać stare manuskrypty, stare wydania Voltaira, Diderota i Montesquena. Możesz godzinami czytać bluzniercze rozprawy i przemądre traktaty encyklopedystów — a gdyś się już nasycił tym tak starym a tak jeszcze aktualnym racjonalizmem Wieku Oświecenia — gdy masz już dosyć mądrości czystego raisonnement, znajdziesz naturalną reakcję, duchową w rozrzuconych tuż obok dziełach Chateaubrianda — znajdziesz wszystko czym duch ludzki protestował przeciwko krańcowościom jednej epoki, a co znalazło uzupełnienie w dziełach następnego...

I jeśli masz słabość jakąś ku pewnej dziedzinie wiedzy — jeśli cię kiedyś w młodości czy później nęciła zimna atmosfera abstrakcji matematycznych — znajdziesz najoryginalniejsze, najpierwsze wydania traktatów Laplace'a, Condorcet'a, Fouriera — znajdziesz zaczątki rachunku nieskończoności w tej postaci, w jakiej był przez twórców pomysłany...

Naprzeciw — po drugiej stronie Sekwany — w łagodnym świetle wieczoru wiosennego rozplywają, oddalają się, giną kontury spokojnych i poważnych budowli Renesansu, budowli, które w ciągu wieków narastały, przekształcały się — coraz piękniejszymi, coraz poważniejszymi się stawały — a tuż obok ciebie stoi czarno, skromnie przyodziana młoda kobieta, która formalnie oderwać się nie może od jakichś bardzo grubych, zdobnych w piękne, złoczone winiety wydawnictw. — a nieco bardziej opodal — stary pan o siwej pięknej głowie i nieco wyszarzanym surducie wsunął całkowicie nos i okulary w (jeszcze starszą od niego) rozprawę o wolnych falansterach, które miały ludzkości przynieść niewątpliwe niezawodne szczęście...

Być może, iż w tych impresjach wieczornych jest pewna doza fantazji — iż imaginacja upiększa zjawiska i obyczaje dla każdego mieszkańca tego miasta zwykłe, codzienne — kto wie, czy nie obojętne — a jednak jest coś niezwykle miłego (i bardzo imponującego) w tych rozrzuconych na wolnym powietrzu po całym mieście niezliczonych setkach tysięcy książek, broszur — w tym oddanym na pastwę ciekawości powszechnej dorobku duchowym przeszłości i terażniejszości...

A. R.

O REPREZENTACJĘ SĄDOWNICTWA CAŁEJ RZECZYPOSPOLITEJ.

W dniu 1-go b. m. w gmachu Sądu Apelacyjnego w Warszawie odbyło się walne zgromadzenie zrzeszenia sędziów i prokuratorów b. Kongresówki i ziem wschodnich. Celem obrad było uchwalenie statutu ogólnego - państwowego zrzeszenia sędziów i prokuratorów. Statut referował p. Krajewski, podnosząc wielką doniosłość projektowanej organizacji, dzięki której znikną dotychczasowe związki dzielnicowe, a powstanie organizacja reprezentująca sądownictwo całej Rzplitej, której najbliższym celem będzie utrzymanie na wysokim poziomie stanu, godności i powagi sądownictwa, drogą doskonalenia jego członków w kierunku pogłębienia wiedzy zawodowej i szereźnia zasad wysokiej etyki.

Po dyskusji uchwalono przyjęcie statutu z drobnymi zmianami i polecono zarządowi starać się o jego zatwierdzenie i realizację.

Wygrawszy niebie pokoju stołowego a nie mając w Łodzi mieszkania

TANIO SPRZEDAM.

Obejrzeć można w firmie W. Luczaka, Rozwadowska 2. Wiadomość Ogrodowa 13, Roszkowski. 4218-2

NAJRADYKALNIEJ

usuwa pieg i udelikatnia cęć

632-6

CREM MACEDOIN „MOTOR“

DYREKCJA

8-kl. Wyższej Szkoły Realnej

Łódzkiego Stowarzyszenia popierania Średniego Wykształcenia Handlowego Dziełna 58 podaje do wiadomości rodziców, że egzaminy wstępne do klasy wstępnej i pierwszej odbędą się dnia 30 i 31 maja, do klas następnych egzaminy rozpoczną się w dniu 23 czerwca!

Dyrektor Szkoły: **K. Wiśniewski.**

Uwaga: Na mocy postanowienia Rady Opiekunów niezamówi uczniowie klasy wstępnej płać połowę normalnego wpisu. 3929-1

Komunikat dla urzędników państwowych i komunaln.

Polecam na dogodnych warunkach na wypłatę po cenach wyłącznie fabrycznych bez wszelkich doliczeń; radzimy wykorzystać naszą okazję!

Wyprzedaż resztek

Są do nabycia towary bielizniane i pościelowe, prześcieradła, obrusy, ręczniki, kupy, koce, kretony, batysty, satyny również w wyższych i niższych gatunkach na suknie kostymany damskie, ubrania i płaszcze męskie

Skład Fabryczny

M. BRYL, PIOTRKOWSKA 56 4242 w podwórzu.

Koncesjonowany zakład elektro-mechaniczny INŻYNIER

Jakób Wanczakow Wanczak-Girej

Instalacja siły i światła. Przebudowa i naprawa maszyn elektrycznych i transformatorów, samochodów, traktorów maszyn parowych, silników na ropę, naftę, olej gazowy, gaz ziemny i szary.

Kompletne urządzenia wodociągów, wód osobowych i ciężarowych, pędni (transmisje), pomp zwykłych, tryplexowych, wirowych. Naprawa maszyn precyzyjnych i automatów.

4166-10 **Łódź, ul. Pańska 71.**

Oświadczenie.

Pomimo ustawicznego monitorowania o zwrot akceptów wydanych przezemnie firmie Grosbart, Malin i Luksenberg w kwocie: 1) Zł. 5285 pl. 30 maja. 2) Zł. 2505 pl. 15 czerwca, za lokal mieszczący się przy ul. Piotrkowskiej № 60, który to tymczasem przez wspomnianą firmę został drugiemu oddany za powtórnym pobieraniem wynagrodzenia — akcepty te ukazują się w obęgu komunikacji, iż wyłącznie tych akceptów, o które się toczy proces karny — nie wykupię. Ostrzegam przed dalszym nabyciem takowych.

Władysław Opatowski, Piotrkowska № 41. 4233-1

8-o kl. Gimnazjum Realne Żeńskie

E. Kryglerowej (daw. Siennickiej)

w Łodzi, ul. Piotrkowska 157

obecnie pod całkowitym Zarządem Grona Nauczycielskiego

Dyrektor **Dr. M. ODRZYWOLSKI.**

W programie szkoły łacina — nadobowiązkowo. Egzaminy wstępne do wszystkich klas rozpoczną się w czerwcu. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria w godzinach 9-1. 4005-2

14-to dniowa **Okazja** 14-to dniowa

Przedremanentowa

-- **zniżka cen** --

do 15%

Magazyn Jarosławski

Łódź, Piotrkowska 19, tel. 29-61.

Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale Handlowym

wyrokiem z dnia 27 maja 1924 roku postanowił:

1) Ogłosić upadłość kupcom łódzkim Moszkowi Szatanowi, Cegielniana 29 i Majerowi Rozenblumowi, Konstantynowska 16, handlującym pod firmą „M. Szatan i M. Rozenblum“; 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 10 maja 1924 roku; 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Henryka Barcińskiego; 4) zamianować Kuratorem upadłości adwokata Stefana Sztromajera; 5) osadzić upadłych Moszka Szatana i Majera Rozenbluma w areszcie dla dłużników; 6) nakazać opieczowanie kantorów, składów, kasy, ksiąg, zbioru dokumentów, rejestrów papierów, ruchomości i rzeczy upadłej firmy oraz współników, gdziekolwiek się oni znajdują; 7) dokonać publikacji wyroku zgodnie z przepisem art. 457 K. H.; 8) wyrok opatrzyć rygiorem tymczasowej wykonalności.

Na skutek powyższego, wszyscy wierzyciele upadłych Moszka Szatana i Majera Rozenbluma i ich dłużnicy obowiązani są niezwłocznie donieść Kuratorowi masy adwok. Stefanowi Sztromajerowi, zamieszkałemu przy ul. Al. Kosciuszki 93 o swoich pretensjach do upadłych Szatana i Rozenbluma i o należnościach, jakie im przypadają.

Kurator Masy Adwokat **STEFAN SZTROMAJER.**

Sędzia Komisarz upadłości

Moszka Szatana i Majera Rozenbluma z mocy art. 476 kod. Handl. wzywa wierzycieli upadłych Moszka Szatana i Majera Rozenbluma szeby w dniu 5 czerwca 1924 roku o godz. 1-ej po południu stawili się osobiście lub przez swoich pełnomocników w Kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi (ul. Pańska 115) celem wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz **Henryk Barciński.** 4229 1

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW MUZYKI

(Traugutta 1)

Sobota, dn. 7 czerwca o godz. 5 p. p.

POPIS

uczenie i uczniów nauczycieli prywatnych członków Łódzkiego Związku Zawodowego Nauczycieli Muzyki.

W popisie wezmą udział uczenie i uczniowie pp. H. Domankiewiczówny, J. Holcmana W. Lifszycowej, M. Marcinkiewiczówny, prof. S. Nirsteina, L. Różańskiej i H. Sołowiejczykówny.

Bilety w cenie od 2-3 złp. do nabycia codziennie w kancelarii Tow. Mił. Muz. od 6-8 wiecz. w dniu popisu od godz. 4-tej przy kasie.

Majster wykończalni

poszukiwany na półwełniane i bawełniane materiały podszewkowe i lekkie damskie wełniane. Tylko rutynowani fachowcy pierwszorzędnej siły zechcą złożyć ofertę z opisem życiowym do Spółki Akcyjnej **Józef Richter w Łodzi.**

Tanio Masło

Masło śmietankowe 1-szy gatunek 7 milionów kilo

E. ROZNER, Benedykta No 10.

Prunelki, pantofle Wiedeńskie dziecięce-skrótkowe, sandały, tropy ks. Knapja, — pończochy „Paris-ideal“ — w wielkim wyborze i tanio poleca firma **„BOBO“** ul. HAWROT 7, w podwórzu, lewa oficyna, parter.

7-klasowa szkoła powszechna PRYWATNA

ANNY GAJST

ul. Kamienna Nr. 2.

Zapisy uczenia na rok szkolny 1924/1925 codziennie od 10 do 1 pp. i od 5-7 wiecz. Przy szkole freblówka. Do freblówki przyjmowane są dzieci od 4 do 6 lat. 3864-12

Do sprzedania lód w różnych ilościach.

Zgł. Adm. „Juljanowa“ Zgierska 121

Mieszkanie

Poszukuję 3-4 pokoi z kuchnią i wszelkimi wygodami. Oferty pod J. M. (3) do admin. „Republiki“ 4239

Kierownika farbiarni i wykończalni

poszukuje większa firma. Tylko pierwszorzedni fachowcy rutynowani w branży podszewkowej półwełnianej i bawełnianej oraz materiałów damskich zechcą złożyć ofertę z opisem życiowym do Spółki Akcyjnej **Józef Richter w Łodzi**

Rutynowany buchalter-bilansista

z wieloletnią praktyką poszukuje całodziennego zajęcia lub na kilka godzin. Zgodzi się też na wyjazd. Oferty pod „Rutynowany“ do adminstr. „Republiki“ proszę złożyć.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzed.

power „Ormonde“ pół-wyścigowy w dobrym stanie sprzedam tanio, byle zaraz. Dziełna 15 u stróża. 2301

Na kredyt i za gotówkę: Meble żelazne, wózki dziecięce, krzesła wieńskie, łóżka polowa dają „Palma“ Dziełna 86. Uwaga: wejście tylko przez bramę. 232-16

Posady.

Rutynowany buchalter-bilansista przyjmie pracę całodzienną lub na godziny. Oferty sub „Bilansista“ proszę składać do admin. „Republiki“ 5

Doktor J. Sołowiejczyk

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

ul. Pańska 4 (przy rogu Konstantynowskiej)

Przyjm. od 8-10 i 1 od 8-9 wiecz. 4244-5

Obuwie

trwale i wykwintne na raty

długoterminowe tanio poleca „BON-TON“ Pomorska 23.

W domu mieszczącym i dzielnicę Kasy Chorych

ZGUBIONO portfel

z dokumentem osobistym, książeczką wojskową wraz z kartą mobilizacyjną i świadectwem na rower, wydane mi na imię Mieczysława Podczaskiego oraz kilka milionów marek. Łaskawy znalazca raczy zwrócić dokumenty, pozostawiając sobie gotówkę, Mieczysław Podczaski, Zielenka Nr. 28.

Nauka i wychow

NAUCZYCIEL nauk handlowych naucza szybko buchaltera, Wólczanska 98 m. 14, od 4-7 2

Angielskiego, francuskiego wycucze w najkrótszym czasie. Pod „Gwarancja“ do „Republiki“ 4223 2

MATURYSTKA

poszukuje na przeciag wakacji posady korepetytor-ki na wyjazd. Oferty sub „Maturystka 20“ do admin. pisma, 4228-1

SANDAŁKI

skorochody, pantofle domowe zakopiańskie pan-1856 tofie. **Petersilge** Piotrkowska 93

Okazyjnie tanio

do sprzedania różne nuty dla skrzypiec (koncerty, sonaty, etjudy itd. e Dziełna 56 m. 4 oglądać codziennie 420-2

Zagubione dokumenty

Alter Helman zgubił A matrykę 8-10 kl. wyższej szkoły realnej, oraz legitymację rowerową. 4228-1

Stanisław Mamos zgubił patent koncesje do lasu i w mieście, zwrócić za wynagrodzeniem Zachodnia № 67. 4222 2

Prenumerata: w Łodzi 3 złote miesięcznie. — Zamiejscowa 4 złote miesięcznie. Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 20 groszy.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 5 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 25 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalt). NEKROLOGI I NADESLANE 20 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zaręczynowe i zaślub. po teście 4 złote. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc) drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najmniejsze 50 gr

„Republika“ i „Express Wieczorny“ z odnośnikiem zł. 5.50.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia

Za wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. Marian Nusbbaum-Oltaszewski. — Członkami „Republiki“ Piotrkowska 49. — Tłocznia, Piotrkowska 15. — Redaktor odd. Jan Urbach